

Zorginstituut Nederland

Financieel Eindverslag Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022

Datum 10 maart 2023

Colofon

Volgnummer	2022052964
Contactpersoon	drs. A.J. Hindriks E. Koops +31 (0)6 835 167 82 +31 (0)6 203 251 54
Afdeling Team	Fondsen & informatiemanagement Fondsbeheer & Analyse Zorgkostenontwikkeling
Uitgebracht aan	De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Inhoud

	Colofon	3
	<u>I. Algemeen</u>	
1	Inleiding	6
1.1	Leeswijzer	6
1.2	Bestuurlijke afspraken met VWS over financiële verantwoording	7
1.3	Toezicht	7
1.4	Doelmatigheid, M&O en ordelijkheid fondsbeheer	7
1.5	Resultaten van het fonds	8
1.6	Samenstelling Raad van Bestuur van Zorginstituut Nederland	9
	<u>II. Financieel verslag 2017-2022</u>	
2	Financieel verslag 2017-2022	10
2.1	Saldo en saldooverloop AFBZ 2017-2022	10
2.2	Staat van baten en lasten AFBZ over de periode 2017-2022	11
2.3	Toelichting behorende tot het financieel verslag	12
2.4	Toelichting saldo en saldooverloop 2017-2022 en staat van baten en lasten over de periode 2017-2022	16
3	Financiële rechtmatigheidsverantwoording 2017-2022	23
3.1	Financiële rechtmatigheidsverantwoording over 2017-2022	23
3.2	Toelichting behorende tot de financiële rechtmatigheidsverantwoording	25
4	Ondertekening	36
	<u>III. Overige gegevens</u>	
5	Controleverklaring	37
	Bijlage 1: Verklaring van de gebruikte afkortingen	41

I. Algemeen

1 Inleiding

Zorginstituut Nederland is fondsbeheerder van het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten (AFBZ).

Per 1 januari 2015 is de *Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten* (AWBZ) ingetrokken en grotendeels vervangen door de *Wet langdurige zorg* (Wlz). De Wlz bepaalt dat het AFBZ voor het afwikkelen van de resterende vorderingen en verplichtingen nog acht jaar blijft bestaan na intrekking van de AWBZ tot eind 2022.¹ De Wlz bepaalt verder dat het Zorginstituut zich als fondsbeheerder per 31 december 2022 uiterlijk in 2023 moet verantwoorden over de afwikkeling van het AFBZ. Het kan zich daarvoor baseren op de relevante verantwoordingen van de ketenpartners en het oordeel daarover van de toezichthouder over de afwikkeling van het AFBZ. In 2015 en 2016 waren er nog relatief veel mutaties in de afwikkeling van het AFBZ. Daarom had het Zorginstituut het AFBZ opgenomen in het *Financieel Jaarverslag Fondsen* (FJF) over 2015 en 2016, ondanks het feit dat daartoe geen wettelijke verplichting bestond. Deze verslagen zijn voorzien van een goedkeurende controleverklaring en door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) goedgekeurd in brieven, met respectievelijk kenmerk 1224724-167302-Z van 15 september 2017 en 1455369-184892-Z van 17 december 2018.

Het aantal mutaties na 2016 was relatief gering geworden. Daarom is in overleg met VWS besloten om het AFBZ vanaf 2017 niet meer in het FJF op te nemen (brief VWS van 9 oktober 2017 met kenmerk 1177206-166181-Z). Met VWS is verder afgesproken dat het Zorginstituut over ieder tussenliggend jaar een rapport zou uitbrengen, maar zonder certificering door een onafhankelijk accountant.

Omdat de jaren 2015 en 2016 al zijn verantwoord, kan het Zorginstituut volstaan met een *Financieel Eindverslag AFBZ 2017-2022* (hierna Eindverslag AFBZ) over de periode 2017-2022. Dit heeft VWS vastgelegd in het *Verantwoordings- en controleprotocol Financieel Eindverslag AFBZ 2017-2022* behorende bij de brief van 21 december 2022 met kenmerk 3480163-1041103-Z (hierna: het verantwoordingsprotocol). Samen met de al goedgekeurde verantwoordingen over 2015 en 2016 wordt daarmee voldaan aan de verantwoordingsvereisten in artikel 11.2.11 van de Wlz.

1.1 Leeswijzer

Het Eindverslag AFBZ is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 1 beschrijven we hoe VWS het toezicht op het AFBZ en het fondsbeheer door het Zorginstituut heeft geregeld. Vervolgens gaan we in op de doelmatigheid van het fondsbeheer, de misbruik-en-oneigenlijk-gebruik-problematiek (M&O) en de ordelijkheid van het fondsbeheer. Vervolgens worden de resultaten van het AFBZ in de afgelopen jaren weergegeven. Ten slotte is er een overzicht met de samenstelling van het bestuur.

Hoofdstuk 2 bevat het saldo en saldooverloop 2017-2022 van het AFBZ en de rekening van baten en lasten over de periode 2017-2022 van het AFBZ. Dit hoofdstuk bevat ook de toelichting op de waarderingsgrondslagen, inrichting,

¹ Hoofdstuk 11 van de Wlz bevat de invoeringsbepalingen en het overgangsrecht. Artikel 11.2.10 tot en met 11.2.13 bevatten de voorschriften voor het financieel verslag over de uitgaven en ontvangsten in de periode vanaf intrekking van de AWBZ tot 1 januari 2023.

presentatie en onzekerheden in de financiële overzichten. We sluiten het hoofdstuk af met een toelichting op de financiële overzichten en cijfers.

Hoofdstuk 3 behandelt de financiële rechtmatigheidsverantwoording van het AFBZ. Het hoofdstuk begint met een presentatie van de financiële rechtmatigheidstabellen voor de baten en lasten met de belangrijkste bevindingen over de financiële rechtmatigheid van het AFBZ als geheel en per geldstroom. Daarna volgt een toelichting op de financiële rechtmatigheidsverantwoording, waarin onder andere wordt ingegaan op de algemene financiële rechtmatigheidsvraagstukken die in de keten spelen. Dit zijn onder meer het toegepaste normenkader en de controletoelichtingen. Ook geven we een samenvattend totaaloordeel over de financiële rechtmatigheid van het Eindverslag AFBZ. Hoofdstuk 3 wordt afgesloten met een toelichting op de vermelde bevindingen over de financiële rechtmatigheid uit de rechtmatigheidstabel.

Hoofdstuk 4 bevat de ondertekening door de bestuurders van Zorginstituut Nederland.

Hoofdstuk 5 bevat de controleverklaring van de externe accountant.

1.2 Bestuurlijke afspraken met VWS over financiële verantwoording

Het Zorginstituut heeft het Eindverslag AFBZ opgesteld volgens de relevante bepalingen in de AWBZ en Wlz. VWS en het Zorginstituut hebben gezamenlijk geanalyseerd wat dit concreet betekent voor de invulling van het *Financieel Eindverslag AFBZ*. De uitgangspunten voor de verantwoording en controle van het AFBZ zijn door VWS vastgelegd in *Verantwoordings- en controleprotocol Financieel Eindverslag AFBZ 2017-2022* behorende bij de brief van 21 december 2022 met kenmerk 3480163-1041103-Z.

1.3 Toezicht

De minister van VWS is toezichthouder op het AFBZ en op het Zorginstituut als fondsbeheerder. Het Zorginstituut stuurt het Eindverslag AFBZ daarom ter goedkeuring aan de minister. De minister onderzoekt op welke wijze het Zorginstituut zijn taak als fondsbeheerder heeft uitgevoerd en spreekt zich vervolgens uit over het Eindverslag AFBZ. De minister heeft het Zorginstituut op 17 december 2018 (kenmerk 1455369-184892-z) laten weten dat hij het *Financieel Fondsverslag 2016 (FJF 2016)* heeft goedgekeurd. Dit is de verantwoording over het AFBZ met het saldo en balansposities per 31 december 2016 en is de voorloper van het Eindverslag AFBZ. Het saldo en de af te wikkelen balansposities per 1 januari 2017 sluiten aan bij het saldo en balansposities uit het FJF 2016.

1.4 Doelmatigheid, M&O en ordelijkheid fondsbeheer

Het Zorginstituut omschrijft doelmatig fondsbeheer als de uitvoering van het financieel-logistiek proces van het AFBZ binnen de kaders van de wet en conform de afspraken met VWS, waaronder de afspraken die zijn vastgelegd in het verantwoordings- en controleprotocol. Dit betekent concreet dat het Zorginstituut ervoor heeft gezorgd dat geldstromen via het AFBZ tijdig en juist zijn betaald aan of ontvangen van de ketenpartners. Vervolgens legt het Zorginstituut tijdig verantwoording af aan VWS over het gevoerde fondsbeheer, de stand van het AFBZ en de geregistreerde mutaties gedurende het boekjaar. Hiertoe brengt het Zorginstituut het Eindverslag AFBZ uit. Voor de verantwoording over de geldstromen in het Eindverslag AFBZ is het Zorginstituut afhankelijk van de verantwoording van ketenpartners over de uitvoering van hun taken. Het Zorginstituut heeft afspraken gemaakt met deze ketenpartners en hun toezichthouders over het tijdig leveren van

de juiste verantwoordingsinformatie.

M&O

Eveneens belangrijk voor het fondsbeheer is het beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O). Dit is gericht op het hanteren van deugdelijke beheersmaatregelen om misbruik en oneigenlijk gebruik door externe partijen te voorkomen. Het Zorginstituut omschrijft misbruik als het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel persoonlijk of bedrijfsgewin. Het Zorginstituut omschrijft oneigenlijk gebruik als het toepassen van regelgeving, op een wijze die in overeenstemming is met de bewoordingen van de regelgeving, maar in strijd met het doel en de strekking ervan.

Het Zorginstituut hanteert als uitgangspunt dat M&O-gevoeligheden in de geldstromen van het AFBZ vermeden moeten worden. Inhoudelijk liggen deze gevoeligheden vooral in de activiteiten van de ketenpartners, waarbij het Zorginstituut moet vertrouwen op hun verantwoording en het oordeel van de toezichthouder. Dat betekent dat het Zorginstituut vooral de opmerkingen van derde partijen over M&O in hun verantwoording beoordeelt, zoals bij de jaarverantwoording van de Belastingdienst, waar in de bedrijfsvoeringparagraaf melding wordt gemaakt dat als gevolg van beperkingen bij de uitvoering van werkzaamheden door de Belastingdienst onzekerheid blijft bestaan over de juistheid en volledigheid van door belanghebbenden zelf verstrekte gegevens. Dit betekent dat ook bij een toereikend M&O-beleid sprake blijft van een inherente onzekerheid over de volledigheid van de ontvangsten. Deze onzekerheid is niet kwantificeerbaar. Als er materiële bevindingen zijn, spreekt het Zorginstituut deze partijen daar zo nodig op aan.

Ordelijkheid

Het Zorginstituut geeft ook invulling aan de ordelijkheid van het financieel beheer door de procedures te volgen die in de administratieve organisatie en interne beheersing zijn vastgelegd en door te voldoen aan de toepasselijke wet- en regelgeving. Daartoe hanteert het Zorginstituut een functiescheiding in de administratieve processen en betalingsprocessen en zijn de verantwoordelijkheden beschreven en vastgelegd in processen en procedures. Verder heeft het Zorginstituut processen geïmplementeerd voor het waarborgen van de tijdigheid, juistheid en volledigheid van de administratie en controleerbaarheid van de jaarverantwoording, en verzorgt het op jaarbasis voortgangsinformatie over de administratie en ontwikkeling van het AFBZ.

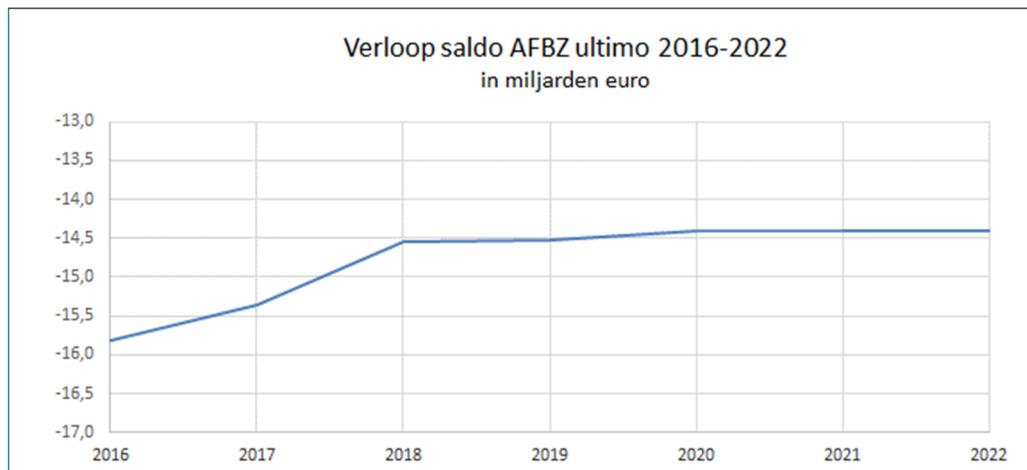
Naar eigen oordeel heeft het Zorginstituut daarom in de periode 2017-2022 aan de eisen van doelmatig en ordelijk fondsbeheer voldaan, inclusief het bestaan en toepassen van M&O-beleid.

VWS heeft in zijn brief van 17 december 2018 de financiële overzichten van het AFBZ over 2016 goedgekeurd, met inbegrip van de verantwoording over de doelmatigheid. In 2023 zal VWS zich uitspreken over het fondsbeheer gedurende 2017-2022.

1.5 Resultaten van het fonds

Het saldo van baten en lasten in het Eindverslag AFBZ worden voornamelijk bepaald door de inkomensafhankelijke premies die de Belastingdienst int, en de afwikkeling van de pgb-subsidies door de zorgkantoren. Het Zorginstituut verbindt in het Eindverslag AFBZ geen conclusies aan de ontwikkelingen van baten en lasten, maar beperkt zich tot signalering van de stand van het AFBZ en de (opvallende) mutaties.

Onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling weer van het cumulatief saldo van het AFBZ vanaf 2016.

Het saldo van baten en lasten van het AFBZ over de periode 2017-2022 is EUR 1,4 miljard positief. Als gevolg van dit positieve resultaat is het negatieve saldo AFBZ afgenomen van EUR 15,8 miljard negatief per 31 december 2016 naar EUR 14,4 miljard negatief per 31 december 2022. Het negatieve saldo eind 2022 komt ten laste van 's Rijks Schatkist via aanvulling van de rekening-courant met het Ministerie van Financiën.

1.6 Samenstelling Raad van Bestuur van Zorginstituut Nederland

Van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017

Dhr. drs. ing. A.H.J. Moerkamp	voorzitter
Dhr. dr. J. Wijma	lid
Mw. H.B.M. Grobbink CCMM	lid

Van 1 januari 2018 tot en met 31 oktober 2018

Dhr. drs. ing. A.H.J. Moerkamp	voorzitter
Dhr. dr. J. Wijma	lid
Mw. drs T.T.M. van Grinsven	lid

Vanaf 1 november 2018 tot en met 30 april 2019

Dhr. dr. J. Wijma	voorzitter
Mw. drs T.T.M. van Grinsven	lid

Vanaf 1 mei 2019 tot en met 30 juli 2022

Dhr. dr. J. Wijma	voorzitter
Mw. drs T.T.M. van Grinsven	lid
Dhr. drs. P.L. Siebers	lid

Vanaf 1 augustus 2022

Dhr. dr. J. Wijma	voorzitter
Dhr. drs. P.L. Siebers	lid

II. Financieel verslag 2017-2022

2 Financieel Verslag 2017-2022

Paragraaf 2.1 geeft de financiële overzichten weer van het saldooverloop en de rekening van baten lasten voor de periode 2017-2022. Paragraaf 2.2 bevat de grondslagen op basis waarvan de financiële overzichten tot stand zijn gekomen. Paragraaf 2.3 bevat de toelichting op de financiële overzichten, met in paragraaf 2.3.1 een toelichting op het saldooverloop met inbegrip van hoe het beginsaldo van 31 december 2016 tot stand is gekomen. Paragraaf 2.3.2 bevat de toelichting op de rekening van baten lasten 2017-2022 zoals die tot stand is gekomen uit de afwikkeling van het beginsaldo op 31 december 2016. Dit saldo sluit aan bij het saldo in het FJF-2016, dat is gecertificeerd door de onafhankelijke externe accountant en is goedgekeurd door het Ministerie van VWS.

2.1 Saldo en saldooverloop AFBZ 2017-2022

Tabel 1

Saldooverloop AFBZ 2017-2022 (bedragen in miljoenen euro)

Saldo per 31 december 2016		-15.820,3
Bij: baten 2017-2022	1.254,4	
Af: lasten 2017-2022	-116,6	
Subtotaal mutatie	1.371,0	1.371,0
Saldo per 31 december 2022		- 14.449,3

2.2 Staat van baten en lasten AFBZ over de periode 2017-2022

Tabel 2 – Staat van baten en lasten AFBZ over de periode 2017-2022

Staat van baten en lasten AFBZ over de periode 2017-2022		
	<i>Ref.</i>	2017-2022
<i>(bedragen in miljoenen euro)</i>		
Baten		
Premie via Belastingdienst	1	1.210,2
Internationale verdragen via CAK	2	-0,3
Eigen bijdragen via CAK	3	16,7
Eigen bijdragen via zorgkantoren	4	0,0
Invorderingsrente Belastingdienst		
<i>Interest:</i>		
- Zorgkantoren	5	0,1
- Invorderingsrente Belastingdienst	6	27,7
<i>Subtotaal</i>		<u>27,8</u>
Totaal baten		1.254,4
Lasten		
<i>Zorgaanspraken</i>		
-CAK	7	-13,5
-Zorgkantoren	8	1,5
<i>Subtotaal</i>		-12,0
Subsidies via zorgkantoren	9	-146,2
Subsidies Doventolk	10	0,4
Compensatie Wtcg inzake WMO en Zzv	11	-7,6
WMG beschikbaarheidsbijdragen	12	0,0
Beheerskosten Zorgkantoren	13	0,0
Interest Ministerie van Financiën	14	48,8
Totaal lasten		-116,6
Saldo baten en lasten		1.371,0

2.3 Toelichting behorende tot het financieel verslag

2.3.1 Waarderingsgrondslagen en inrichting

2.3.1.1 Algemeen

Zorginstituut Nederland (KVK 34340664) is een publiekrechtelijk rechtspersoon in de vorm van een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO), statutair gezeteld aan het Willem Dudokhof 1 te Diemen op grond van artikel 58, eerste lid van de *Zorgverzekeringswet*. Het Zorginstituut is belast met de taken die het bij of krachtens wet of internationale overeenkomst zijn opgedragen, waaronder het beheren en administreren van het AFBZ.

Sinds de intrekking van de AWBZ in 2015 is de voornaamste taak van het Zorginstituut het afwikkelen van de balansposten van het AFBZ per eind 2014, inclusief de eventuele na-ijlende baten en lasten die ketenpartners in latere jaren vermelden. Deze verantwoording is erop gericht om, samen met de verantwoordingen over 2015 en 2016 in respectievelijk het FJF 2015 en FJF 2016, het hieruit blijvende saldo van het AFBZ ten laste van 's Rijks schatkist te laten brengen en is niet bedoeld om voor andere doeleinden gebruikt te worden.

2.3.1.2 Verslaggevingsperiode

Volgens het verantwoordingsprotocol wordt in het Eindverslag zoveel mogelijk de inrichting en de verslaggevingsvoorschriften gevolgd van titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek voor zover die van toepassing zijn op het Eindverslag. Het financieel verslag in het Eindverslag AFBZ heeft betrekking op de periode die begint op balansdatum 1 januari 2017 en eindigt op 31 december 2022.

2.3.1.3 Waarderingsgrondslagen

De Wet langdurige zorg (Wlz) bepaalt dat het financieel verslag zoveel mogelijk gebaseerd moet zijn op het baten-lastenstelsel conform de inrichtings- en verslaggevingsvoorschriften van BW2 titel 9 (Wlz art.11.2.11 lid 2). In overeenstemming met het protocol worden de afwijkingen ten opzichte van BW2 titel 9 toegelicht in paragraaf 2.3.2.1. Een belangrijke afwijking is dat de toegepaste waarderingsgrondslagen gebaseerd zijn op de continuïteitsveronderstelling zonder de uitvoering van een continuïteitsbeoordeling. De grondslagen die worden toegepast voor dit financieel verslag zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

2.3.1.4 Directe- en indirecte geldstromen

In de verantwoording van het AFBZ wordt onderscheid gemaakt tussen de indirecte en directe geldstromen.

Indirecte geldstromen zijn geldstromen waarbij de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van deze geldstromen bij een andere partij dan het Zorginstituut zijn belegd. De verantwoording van de indirecte geldstromen in het Eindverslag AFBZ is gebaseerd op verantwoordingen die door externe partijen zijn aangeleverd. Deze verantwoordingen zijn opgesteld in overeenstemming met de daarvoor geldende wet- en regelgeving en voorzien van een accountantsproduct of rapport van de betreffende toezichthouder. Het Zorginstituut stelt voor de indirecte geldstromen vast dat de ketenpartij een verantwoording heeft aangeleverd die is getoetst door de externe accountant of toezichthouder op de ketenpartij. Het Zorginstituut beoordeelt de accountantsproducten en rapporten die door externe accountants, de

Auditdienst Rijk (ADR) of toezichthouders zijn verstrekt op toereikendheid en neemt eventuele bevindingen die zij melden over in de jaarverantwoording. Op basis van het protocol verricht het Zorginstituut geen aanvullend onderzoek en mag zich in zijn oordeel baseren op de gegevens die de ketenpartners hebben aangeleverd met de bijbehorende accountantsproducten en de rapportages van de toezichthouders.

De indirecte geldstromen van het AFBZ zijn:

- premies via de Belastingdienst;
- eigen bijdragen via het CAK;
- eigen bijdragen via zorgkantoren;
- zorgaanspraken via CAK en zorgkantoren;
- subsidies via zorgkantoren (pgb);
- beheerskosten zorgkantoren;
- internationale verdragen via CAK.

Directe geldstromen zijn geldstromen waarbij de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van deze geldstromen bij het Zorginstituut zijn belegd. De verantwoording van de directe geldstromen in het Eindverslag AFBZ is gebaseerd op de onderbouwing met onderliggende bewijsstukken van het Zorginstituut zelf.

De directe geldstromen van het AFBZ zijn:

- interestbaten en -lasten en bankkosten.

2.3.1.5 *Presentatievaluta en functionele valuta*

De bedragen in het Eindverslag AFBZ worden weergegeven in tienden van miljoen euro's.

2.3.1.6 *Gebeurtenissen na balansdatum*

Gebeurtenissen na balansdatum die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van het financieel verslag 2017-2022, worden verwerkt in het financieel verslag 2017-2022. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in het financieel verslag 2017-2022 verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van het financieel verslag 2017-2022 worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in het financieel verslag 2022.

2.3.1.7 *Financiële instrumenten*

De financiële instrumenten van het AFBZ bestaat uit de rekening-courant ministerie van Financiën. Het fonds houdt op grond van de *Wet geïntegreerd middelenbeheer* geen afgeleide financiële instrumenten aan, zoals derivaten. Omdat het AFBZ niet beschikt over langlopende vorderingen en schulden, wijkt de reële waarde van het financiële instrument niet materieel af van de nominale waarde van de post.

2.3.1.8 *Risico's van financiële instrumenten*

Aan het gebruik van financiële instrumenten kleven risico's. Het AFBZ heeft als financieel instrument alleen de rekening-courant ministerie van Financiën. Aan deze rekening-courant is geen kredietrisico verbonden. Deze rekening-courant bestaat in het kader van het geïntegreerd middelenbeheer en geeft invulling van het recht van het AFBZ om gebruik te maken van de kredietfaciliteiten die het Ministerie van Financiën. Het liquiditeitsrisico is daarom beperkt. Ten slotte verrekent het AFBZ in het kader van het geïntegreerd middelenbeheer rente met het Ministerie van Financiën, gebaseerd op de interest waartegen het Rijk zelf leent. Maar omdat saldo van het AFBZ volgens artikel 11.2.10 van de Wlz naar de situatie op 1 januari 2023

ten laste van 's Rijks schatkist komt, is dit risico beperkt.

2.3.1.9 *Baten en lasten*

Tenzij anders vermeld, hanteert het Zorginstituut het baten-lastenstelsel als grondslag voor de administratie van het AFBZ. Daar waar het Zorginstituut zich baseert op de verantwoording van derden die het baten-lastenstelsel niet hanteren, vertalen we deze cijfers met een correctie zo goed mogelijk naar het baten-lastenstelsel.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen, als een vermeerdering van het economisch potentieel heeft plaatsgevonden die samenhangt met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt, als een vermindering van het economisch potentieel heeft plaatsgevonden die samenhangt met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

2.3.1.10 *Interestbaten en -lasten*

Het Ministerie van Financiën vergoedt of ontvangt interest over de rekening-courantverhouding met het AFBZ. Ook met andere partijen, zoals zorgverzekeraars en zorgkantoren, verrekent het AFBZ interestbaten en -lasten. Deze interestbaten en -lasten worden verantwoord in de periode waarop de interestbaten of -last betrekking heeft. Dat is in het geval van het Eindverslag AFBZ de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2022.

2.3.1.11 *Discontinuïteit*

Het Eindverslag AFBZ 2017-2022 betreft de eindafrekening van het AFBZ welke bij wet is bepaald op 31 december 2022. Indien declaraties na 31 december 2022 nog plaatsvinden komen deze ten gunste/laste van het Flz (conform artikel 11.2.12 Wet langdurige zorg). Na verwerking van het resultaat over 2017-2022 in de rekening-courant met het ministerie van Financiën komt het eindsaldo volledig ten laste van het ministerie van Financiën en wordt, na akkoord van de verantwoording door VWS en ADR, door hen vereffend.

2.3.2 **Presentatie**

Deze paragraaf gaat in op de presentatievoorschriften en de weergave van bedragen in dit verslag volgens het protocol van VWS.

2.3.2.1 *Afwijkingen t.ov. BW2 titel 9*

Het Zorginstituut volgt zo veel mogelijk de inrichtings- en verslaggevingsvoorschriften volgens BW2 titel 9, maar wijkt hier op diverse punten van af in overeenstemming met het verantwoordings- en controleprotocol Financieel Eindverslag Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022. De afwijkingen van de voorschriften betreffen de volgende posten in het saldo, saldooverloop en in de staat van baten en lasten:

- Ondanks dat er sprake is van discontinuïteit van de activiteiten van het AFBZ zijn de toegepaste waarderingsgrondslagen gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling zonder de uitvoering van een continuïteitsbeoordeling
- De inrichting van dit verslag wijkt af van het *Besluit modellen jaarrekening*. Het model dat het Zorginstituut gebruikt geeft beter inzicht om te voldoen aan de wettelijke verantwoording voor het AFBZ. Het saldo en saldooverloop bestaat uit de rekening-courant en het saldo AFBZ. De staat van baten en lasten is opgebouwd uit de jaarverantwoording van externe partijen, zoals

- zorgverzekeraars, de Belastingdienst, zorgkantoren en het CAK. De modellen zoals opgenomen in bijlage A van het protocol worden gevolgd.
- De vorderingen zijn niet uitgesplitst naar debiteuren, kortlopende vorderingen en overlopende activa, maar naar ketenpartner, zoals verantwoord in de staat van baten en lasten. Dit vanwege de complexiteit van de keten van financiële verantwoordingen in het zorgstelsel. De verantwoording in de vorm van geldstromen geeft inzicht in de verantwoordelijkheid en positie van de diverse partijen in het zorgstelsel ten opzichte van het fonds. Het presenteren van de vorderingen volgens BW2 titel 9 zou het inzicht in de verschillende geldstromen bemoeilijken.
 - De looptijd van de vorderingen en van de schulden wordt niet weergegeven.
 - In de balans en de staat van baten en lasten komen negatieve bedragen voor die niet zijn geherrubriceerd. Om de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren zo groot mogelijk te maken, kiest het Zorginstituut ervoor om in sommige gevallen de indeling van de staat van baten en lasten en de balans gelijk te laten aan die van voorgaande jaren.
 - In het saldo en saldooverloop en de staat van baten en lasten worden bedragen, zoals per regeling door ketenpartners verantwoord, gesaldeerd. Waar nodig specificieert het Zorginstituut de betreffende bedragen in de toelichting.
 - In het FJ-Flz 2021 is geen kasstroomoverzicht opgenomen, omdat het Zorginstituut van mening is dat dit geen toegevoegde waarde heeft vanwege de liquiditeits- en solvabiliteitsgarantie voor het Flz ten laste van 's Rijks Schatkist.
 - In het Eindverslag 2017-2022 is geen bestuursverslag conform artikel 391 BW2 opgenomen.

2.3.2.2 *Presentatie verantwoording Internationale verdragen via het CAK*

Het Zorginstituut was verantwoordelijk voor uitvoering en verantwoording van de burgerregeling internationale verdragen tot en met 2016 en voor de afwikkeling van geldstromen onder de AWBZ die nog betrekking hadden op de periode van de AWBZ. Vanaf 2017 is het CAK verantwoordelijk voor de uitvoering van de burgerregelingen, waaronder de afwikkeling van de internationale verdragen onder de AWBZ. VWS bepaalt voor de verantwoording van de geldstroom *Internationale verdragen via het CAK* het volgende in het verantwoordings- en controleprotocol: "De basis voor de verantwoording van de geldstromen die via het CAK lopen is de Bestuurlijke Verantwoording Burgerregelingen CAK. Voor de rechtmatigheid van deze geldstromen dient te worden uitgegaan van het oordeel van de toezichthouder VWS (2017) en de NZa (vanaf 2018) over de betreffende geldstromen, zoals dit blijkt uit hun jaarlijkse rapportage hieromtrent."

2.3.3 **Financiële inrichting van het zorgstelsel**

De financiële inrichting van het zorgstelsel leidt tot bepaalde aspecten voor deze verantwoording met betrekking tot financiële rechtmatigheid en getrouwheid. In het verantwoordingsprotocol staat hoe we hiermee in deze verantwoording moeten omgaan. De belangrijkste aangelegenheid waarmee het AFBZ te maken heeft, is de Belastingdienst vanwege:

- a. het feit dat de Belastingdienst zich verantwoordt op basis van het kasstelsel;
- b. de toe te passen controletolerantie op de verantwoording door de Belastingdienst.

Dit lichten we hieronder toe.

2.3.3.1 *De Belastingdienst verantwoordt zich op basis van het kasstelsel*

De Belastingdienst verantwoordt zich op kasbasis aan het AFBZ. Het Zorginstituut verantwoordt zich in het Eindverslag van het AFBZ op basis van het baten-lastenstelsel. Dit betekent dat het Zorginstituut de kasontvangst uit januari 2017,

die betrekking heeft op de premies 2016, verantwoord in het Financieel Jaarverslag Fondsen 2016 en wijken de kasontvangsten in de periode 2017-2022 af van de baten 2017-2022.

Omdat alle premies AFBZ via de belastingdienst in de periode 2017-2022 zijn afgewikkeld is er geen resterend openstaand saldo met de Belastingdienst.

- 2.3.3.2 *De controletolerantie toe te passen op de gegevens van de Belastingdienst*
Geldstromen, die slechts een deel van de complete verantwoording van een ketenpartner vormen, kunnen met een grotere tolerantie gecontroleerd zijn dan voor de financiële overzichten van het AFBZ is vereist. Dit betekent dat fouten en onzekerheden mogelijk zijn, die onder de tolerantie marge van de ketenpartners vallen en die zij daarom niet vermelden, maar die boven de tolerantie marge van het AFBZ uitkomen. Hierdoor ontstaan mogelijke onzekerheden die het Zorginstituut niet kan opmaken uit de cijfers die we van deze partijen ontvangen.

Bovenstaande geldt voor de Belastingdienst inzake de premies AFBZ, omdat de controle door de Belastingdienst plaatsvindt met een tolerantie over alle ontvangsten, en niet alleen over het AFBZ-deel. VWS bepaalt in het verantwoordingsprotocol dat de geldstromen voor het AFBZ die aan de Belastingdienst gerelateerd zijn, rechtmatig zijn als aan twee voorwaarden is voldaan. Ten eerste dat de ADR een goedkeurend oordeel geeft in zijn controleverklaring bij de jaarverantwoording van de Belastingdienst. Ten tweede dat de voor het AFBZ relevante fouten en onzekerheden die in de 'Mededeling bedrijfsvoering' van de Belastingdienst zijn gerapporteerd, binnen de geldende normen blijven die voor de Belastingdienst gelden. Als niet aan deze voorwaarden is voldaan, licht het Zorginstituut dit toe in het Eindverslag AFBZ, waaronder ook specifiek in de rechtmatigheidstabel.

2.4 **Toelichting saldo en saldooverloop en staat van baten en lasten over de periode 2017-2022**

Deze paragraaf bevat de toelichting op het saldo en saldooverloop 2017-2022 en de baten en lasten over de periode 2017-2022. Paragraaf 2.4.1 geeft een toelichting op het saldo en saldooverloop. Het Zorginstituut heeft gedurende de jaren 2017 tot en met 2022 de vorderingen en verplichtingen afgewikkeld. Paragraaf 2.4.2 licht de afwikkeling ervan toe op de rekening van baten en lasten over de periode 2017-2022.

2.4.1 **Toelichting Saldo en saldooverloop**

Het AFBZ sluit de periode 2017-2022 af met een negatief saldo van € 14.449,3 miljoen. Dit is € 1.371,0 miljoen minder negatief dan het saldo op 31 december 2016 van € 15.820,3 miljoen.

Het proces van het afwikkelen van het fonds bestaat uit het afwikkelen van de vorderingen en verplichtingen per 1 december 2016 in de periode 2017-2022. Tabel 3 geeft een specificatie van het saldo per 31 december 2016.

Het saldo van het AFBZ per 31 december 2016 bedraagt € 15.820,3 miljoen negatief. Dit saldo is het resultaat van diverse activa en passiva. Het negatieve saldo wordt grotendeels gefinancierd via de rekening-courant met het Ministerie van het Financiën van € 17.143,6 miljoen. Daarnaast waren er kleine verplichtingen aan zorgkantoren, VWS en beschikbaarheidsbijdragen aan enkele zorginstellingen. Tegenover deze vorderingen stonden diverse vorderingen waarvan de grootste vordering op de Belastingdienst was van € 1.306,9 miljoen. Kleinere vorderingen waren er op het CAK voor internationale verdragen, eigen bijdragen en de

betalingen van zorgaanspraken voor € 20,6 miljoen, de afoming van reserves van zorgkantoren voor € 9,0 miljoen en terug te ontvangen subsidies van zorgkantoren uit hoofde van afrekeningen pgb voor € 25,6 miljoen. Onderstaand is de toelichting opgenomen van de vorderingen en verplichtingen per 31 december 2016.

Tabel 3 – Specificatie van het saldo AFBZ per 31 december 2016

<i>(bedragen in miljoenen euro)</i>	<i>Ref.</i>	31 december 2016
Vorderingen		
Belastingdienst inzake premies	1	1.306,9
CAK		
- Internationale verdragen	2	10,5
- Eigen bijdragen	3	5,0
- Zorgaanspraken	7	5,1
<i>Subtotaal</i>		20,6
Maximering reserves zorgkantoren	15	9,0
Subsidie via zorgkantoren	9	25,6
Totaal vorderingen		1.362,1
Verplichtingen		
Rijksbijdrage abortusklinieken	16	0,4
Beheerskosten zorgkantoren	13	37,9
Wmg-beschikbaarheidsbijdragen	12	0,5
Rekening-courant Ministerie van Financiën	17	17.143,6
Totaal Verplichtingen		-17.182,4
Saldo AFBZ		-15.820,3

De cijfers uit tabel 3 zijn ontleend aan het FJF 2016 dat voorzien is van een goedkeurende controle verklaring en door VWS is goedgekeurd in haar brief van 17 december 2018. In het vervolg van deze paragraaf wordt afwikkeling van de vorderingen en verplichtingen uiteengezet.

Bij de afwikkeling van de verplichtingen en vorderingen bleek dat de werkelijke te betalen verplichtingen of de te ontvangen vorderingen afweken van de waarde opgenomen per 31 december 2016. De afwijkingen zijn als baten of als lasten opgenomen in deze verantwoording. De baten en lasten die daar het gevolg van zijn geweest, zijn opgenomen in de rekening van baten en lasten (zie tabel 2 pagina 11) en de toelichting daarop in paragraaf 2.4.2.

Eind 2022 zijn alle verplichtingen en vorderingen per 31 december 2016 afgewikkeld, met uitzondering van het hele saldo van het AFBZ van € 14.449,3

miljoen negatief, dat gefinancierd is via de rekening-courant met het Ministerie van Financiën. Er zijn per 31 december 2022 geen andere verplichtingen en vorderingen meer. Op grond van artikel 11.2.10 van de Wlz komt dit saldo ten laste van 's Rijks schatkist.

2.4.2 Toelichting staat van baten en lasten 2017-2022

De baten en lasten in de periode 2017-2022 zijn het gevolg van afwijkende realisaties ten opzichte van inschattingen van vorderingen en verplichtingen op basis waarvan de de balansposten per 31 december 2016 waren opgesteld. Dit leidt tot een saldo van de baten en lasten van € 1.371,0 miljoen en is voornamelijk het gevolg van hogere premies via de Belastingdienst van € 1.210,2 miljoen.

2.4.2.1 *Afwikkeling Belastingdienst [1]*

Per 31 december 2016 had het AFBZ € 1.306,9 miljoen tegoed van de Belastingdienst. Dit had betrekking op premies die in het FJF 2016 al zijn verantwoord, maar die de Belastingdienst pas in januari 2017 heeft afgedragen. In de periode 2017-2022 heeft de Belastingdienst in totaal € 2.517,1 miljoen afgedragen aan het AFBZ. Dit is € 1.210,2 miljoen meer dan de vordering per 31 december 2016. Dit bedrag is geboekt als bate voor het AFBZ. Dit bedrag bestaat uit twee componenten. De eerste component bestaat uit de maandelijkse afdrachten. Het jaar 2017 was het laatste jaar dat er via de maandelijkse afdrachten AWBZ-premies ten gunste van het AFBZ kwamen voor een bedrag van € 398,3 miljoen. De tweede component bestaat uit de laatste nog vast te stellen verdeelsleutel voor de inkomstenheffing 2014. Die verrekening heeft in 2018 plaatsgevonden voor € 811,9 miljoen. Na 2018 hebben er geen verrekeningen tussen de Belastingdienst en het AFBZ plaatsgevonden en de balanspositie eind 2022 is nihil.

2.4.2.2 *Baten Internationale verdragen via CAK [2]*

De baten in de periode 2017-2022 bedragen afgerond € 0,3 miljoen negatief. Het saldo van 31 december 2016 van € 10,5 miljoen was het deel dat het Zorginstituut per die datum heeft overgedragen aan het CAK. Het CAK was vanaf die datum verantwoordelijk voor de uitvoering van deze regeling. Met het CAK is in 2017 afgerekend, maar de verwerking ten gunste van het AFBZ heeft in 2022 plaatsgevonden.

2.4.2.3 *Baten Eigen bijdragen via het CAK [3]*

De eigen bijdrage voor AWBZ-zorg wordt opgelegd en geïncasseerd door het CAK, dat zich over de hele geldstroom verantwoordt in zijn jaarverslag. Het UWV en de SVB verzorgen de broninhouding. Na 2014 waren er echter geen baten meer uit de broninhouding en de balansposities met UWV en SVB waren eind 2015 al afgewikkeld en komen daarom niet voor in de periode 2017-2022 van dit verslag.

In de periode 2017-2022 bedragen de baten voor de eigen bijdrage via het CAK € 16,7 miljoen. De baten komen niet tot stand door met terugwerkende kracht opgelegde bedragen voor de jaren 2014 en ouder, maar doordat de vorderingen positie bij het CAK geheel was voorzien als oninbaar eind 2016. Vanuit ontvangen bedragen en herwaardering van de vorderingenpositie door het CAK ontstaat een baten van € 16,7 miljoen uit een saldo van € 22,3 miljoen aan herwaardering van vorderingen bij het CAK en de lasten van een dotatie aan de voorziening oninbaarheid van € 5,6 miljoen.

Vorderingen inzake eigen bijdrage 2017-2022 <i>Toelichting op balans x € 1 mln.</i>	31	Mutatie	Afgeboekt		31
	dec 2016	2017-2022	Geïnd		dec 2022
Te vorderen op CAK (inclusief interest)	17,2	22,3	12,2	21,7	5,6
Totaal	17,2	22,3	12,2	21,7	5,6
Voorziening oninbaarheid	12,2	5,6	12,2	0,0	5,6
Waardering vordering na voorziening	5,0				0,0

Voor de balans geldt dat eind 2016 € 12,2 miljoen van de uitstaande vorderingen van € 17,2 miljoen als oninbaar was voorzien. Van de voorziening is € 12,2 miljoen gebruikt voor het afboeken van vorderingen conform de regelingen. Vanuit de mutaties in de vorderingen en de betalingen is de eindpositie van de vorderingen € 5,6 miljoen. Deze positie wordt geheel voorzien en zowel de voorziening als vorderingenpositie worden met het CAK als uitvoerder overgedragen van het AFBZ naar het Fonds langdurige zorg (Flz). Daarvoor was een extra dotatie van € 5,6 miljoen nodig.

Door de overdracht van de vorderingenpositie en voorziening oninbaarheid is de balanspositie eind 2022 nihil.

2.4.2.4 *Eigen bijdragen via Zorgkantoren [4]*

Voor 2010 werden de eigen bijdragen voor zorg met verblijf geïnd door de zorgkantoren zelf. Er was per 1 januari 2017 geen vordering op zorgkantoren bekend. Bij de afsluiting van de AFBZ heeft een zorgkantoor nog een baat van € 25 duizend gerapporteerd en afgedragen. Dit bedrag is als baat geboekt.

De baat en de ontvangst hebben in 2022 plaatsgevonden, waardoor de balanspositie zowel begin 2017 als eind 2022 nihil is.

2.4.2.5 *Interestbaten zorgkantoren [5]*

Voor de afrekeningen met de zorgkantoren bedraagt de interestlast voor de periode 2017-2022 € 0,1 miljoen.

2.4.2.6 *Interestbaten Invorderingsrente Belastingdienst [6]*

Vanwege de lage rentetarieven zijn de interestbaten gering. Een uitzondering hierop is de invorderingsrente via de Belastingdienst, die hiervoor het wettelijke rentepercentage in rekening brengt. Er zijn eind 2022 geen vorderingen of verplichtingen meer met betrekking tot interestbaten.

De Belastingdienst verrekent de invorderingsrente altijd op kasbasis met het AFBZ. De vorderingenpositie per 1 januari 2017 is daarom nihil. In de periode 2017-2022 heeft de Belastingdienst een baat van € 27,7 miljoen geïnd en afgedragen. Deze is als baat verantwoord.

2.4.2.7 *Lasten Zorgaanspraken via het CAK [7]*

Een belangrijk onderdeel van het CAK inzake de zorgaanspraken AWBZ betreft het terugvorderen van te veel betaalde voorschotten. Vanuit deze activiteit bestond er per 1 januari 2017 een vordering op het CAK van € 5,1 miljoen. Daarnaast heeft het CAK in de periode 2017-2022 nog eens € 13,5 miljoen teruggevorderd en afgedragen aan het AFBZ. Dit is als een verminderde last via het CAK verantwoord.

Vorderingen die het CAK niet kon innen vanwege beroepszaken of faillissementen, heeft het CAK overgedragen aan de zorgkantoren om verder af te wikkelen.

De rekening-courantpositie tussen het CAK en het AFBZ uit hoofde van de aanspraken is daardoor eind 2022 nihil.

2.4.2.8 *Zorgaanspraken via zorgkantoren [8]*

Het CAK heeft de betalingsactiviteiten voor de zorgkantoren in 2019 afgerond. Onderdeel hiervan was dat het CAK de dossiers, die het CAK niet (volledig) kon afwikkelen, heeft overgedragen aan de zorgkantoren. Hierbij valt te denken aan beroepszaken, terugvorderingen en afwikkeling van faillissementen.

Hierdoor zien we dat de zorgkantoren in 2017 nog geen lasten hebben, maar in 2018 de lasten nemen van de dossiers die het CAK heeft overgedragen. In 2019 en 2020 volgen dan minder lasten, doordat een deel van de overgenomen dossiers zijn afgehandeld, met verminderde lasten als gevolg. Per saldo bedragen de lasten voor de periode 2017-2022 € 1,5 miljoen.

Voor de balans geldt dat met de eindverslagen van de AWBZ-uitvoerders en de overheveling van de resterende vorderingen naar het Flz de balanspositie eind 2022 nihil is.

2.4.2.9 *Subsidies via zorgkantoren [9]*

De subsidie lasten betreffen voor de jaren 2017-2022 alleen de pgb-subsidies via de zorgkantoren. Het betreft vorderingen op pgb-houders en pgb-leveranciers over meerdere jaren van voor 2014. Vanwege de ouderdom van de vorderingen is in 2015 besloten om de hele vorderingenpositie te voorzien als oninbaar. De waarde van de vorderingen eind 2016 was daardoor nihil. De zorgkantoren hebben in de jaren daarna toch nog aanzienlijke bedragen weten te innen. Deze geïncasseerde bedragen betekenen via de vrijval van de voorziening een baat voor het AFBZ. De baat komt voor de periode 2017-2022 uit op € 146,2 miljoen.

2.4.2.10 *Subsidies Doventolk [10]*

De subsidies voor doventolken zijn vrijwel helemaal afgewikkeld in 2016. In 2017 kwam nog een last naar voren van € 0,4 miljoen die niet was voorzien. Die is in 2017 afgewikkeld.

De balanspositie begin 2017 bedroeg afgerond € 0,0 miljoen. Er stond een klein bedrag open vanwege een faillissement dat in 2019 is afgeboekt. De balanspositie eind 2022 is daardoor nihil.

2.4.2.11 *Compensatie Wtcg inzake WMO en Zzv [11]*

De *Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten* (Wtcg) bestaat uit een aantal maatregelen die door het AFBZ en gemeentes wordt gefinancierd. Het CAK verzorgt de algemene tegemoetkoming en de korting op de eigen bijdrage. Beide maatregelen compenseren de eigen bijdrage van chronisch zieken en gehandicapten. De afwikkeling brengt in de periode 2017-2022 € 7,6 miljoen op en heeft betrekking op correcties van bijdragen uit voorgaande jaren die zijn

teruggevorderd bij gemeentes.

- 2.4.2.12 *Wmg beschikbaarheidsbijdragen voor medische vervolgoopleidingen [12]*
In de periode 2017-2022 is sprake van een bate van € 33 duizend door het niet opeisen van dit bedrag door rechthebbenden. In 2020 is de laatste € 0,1 miljoen uitgekeerd aan rechthebbenden. Omdat dit bedrag al als verplichting was opgenomen, leidt dit niet tot extra lasten. De balanspositie eind 2022 is nihil.
- 2.4.2.13 *Beheerskosten Zorgkantoren [13]*
Het Ministerie van VWS stelt de beschikbare middelen voor de beheerskosten AWBZ vast. Het Zorginstituut verstrekt op basis hiervan voorschotten aan zorgkantoren AWBZ-uitvoerders. Na afloop van het budgetjaar vindt een definitieve afrekening plaats op basis van de verantwoordingen van zorgkantoren en AWBZ-uitvoerders, in combinatie met de bevindingen van de NZa. Voor de afwikkeling van de AWBZ waren de lasten onduidelijk en zijn geen voorschotten verstrekt. Uiteindelijk zijn in 2017 de beheerskosten van de zorgkantoren voor de afwikkeling van de AWBZ ten laste van het AFBZ vastgesteld op € 38,0 miljoen. Deze last is in de verantwoording van het AFBZ over 2016 verantwoord. De betaling heeft in 2017 plaatsgevonden. Daardoor bestond eind 2016 een balanspositie met de zorgkantoren uit hoofde van de beheerskosten van € 37,9 miljoen. Deze is in 2017 betaald. De resterende balanspositie eind 2022 is nihil.
- 2.4.2.14 *Interestlasten Ministerie van Financiën [14]*
Sinds 14 juli 2022 is het interestpercentage op de rekening-courant met het Ministerie van Financiën weer positief en moet het AFBZ rente betalen over de negatieve rekening-courantstand bij het Ministerie van Financiën. Het hiervoor te betalen bedrag is € 48,8 miljoen. Voor de rest van de periode 2017-2022 was de te betalen rente nihil. Voor de balans geldt dat de te betalen rente is toegevoegd aan de rekening-courant met het Ministerie van Financiën.
- 2.4.2.15 *Maximering reserves AWBZ-uitvoerders [15]*
Er zijn geen baten of lasten met betrekking tot de maximering reserves AWBZ-uitvoerders in de periode 2017-2022. Voor de balans was er eind 2016 nog een bedrag af te wikkelen van € 9,0 miljoen. Dat heeft het Zorginstituut in 2018 gedaan, zodat de balanspositie eind 2022 nihil is.
- 2.4.2.16 *Rijksbijdrage abortusklinieken [16]*
Er zijn geen baten of lasten met betrekking tot de Rijksbijdrage abortusklinieken in de periode 2017-2022. Voor de balans was er eind 2016 nog een bedrag af te wikkelen van € 0,4 miljoen. Dat heeft het Zorginstituut in 2018 gedaan, zodat de balanspositie eind 2022 nihil is.
- 2.4.2.17 *Rekening-courant Ministerie van Financiën [17]*
Het AFBZ heeft een rekening-courant met het Ministerie van Financiën. Deze rekening-courantverhouding bedraagt eind 2022 € 14.449,3 miljoen negatief (31 december 2016: € 17.143,6 miljoen negatief). Het ministerie berekent dagelijks rente over deze rekening-courantstand (zie ook 2.4.2.14).
- 2.4.2.18 *Resultaatbestemming*
Het saldo van baten en lasten van het AFBZ bedraagt over 2017-2022 € 1.371,0 miljoen positief. Het saldo wordt toegevoegd aan het cumulatief saldo AFBZ. De wet- en regelgeving bevat geen specifieke bepalingen voor de resultaatbestemming.
- 2.4.2.19 *Gebeurtenissen na 1 januari 2023*
Er zijn geen gebeurtenissen na de balansdatum van 31 december 2022, met

uitzondering van de wettelijke bepaling dat 's Rijks schatkist het saldo van het AFBZ naar de situatie op 1 januari 2023 moet aanvullen. Na die aanvulling is het AFBZ geliquideerd en zijn er geen activa en passiva meer. Eventuele naijlende baten of lasten komen conform artikel 11.2.12 ten gunste respectievelijk ten laste van het Flz.

3 Financiële rechtmatigheidsverantwoording 2017-2022

Paragraaf 3.1 bevat de financiële rechtmatigheidstabellen en de beoordeling van de financiële rechtmatigheid van het AFBZ als geheel. In paragraaf 3.2 wordt de financiële rechtmatigheidsverantwoording toegelicht. We gaan in op wat het Zorginstituut onder financiële rechtmatigheid voor het AFBZ verstaat. Daarna volgt een toelichting op de financiële rechtmatigheid per (relevante) geldstroom.

3.1 Financiële rechtmatigheidsverantwoording over 2017-2022

De hiernavolgende paragrafen 3.1.1 en 3.1.2 geven in tabelvorm een overzicht van de rechtmatigheidsverantwoording van het AFBZ. Paragraaf 3.2.3 op pagina 28 bevat een algemene toelichting op deze tabel. Paragraaf 3.2.4 op pagina 29 bevat de toelichting op de rechtmatigheidsbevindingen per geldstroom.

3.1.1 Baten

Geldstroom	Bedrag (in mln.)	Rechtmatigheids- conclusie op basis van:	Conclusie ZIN	Kantekeningen bij conclusie
Premies via Belastingdienst	1.210,2	Auditdienst Rijk: getrouwbeeld verklaring Belastingdienst: Jaarverantwoording met bedrijfsvoeringsmededeling	Goedkeurend	
Internationale verdragen via CAK	-0,3	- NZa toezichtsrapport (leidend) - CAK Bestuurlijke verantwoording burgerregelingen voorzien van een controleverklaring van de externe accountant	Oordeelonthouding	<i>Onzekerheid € 0,3 miljoen op basis van dat de rechtmatigheid van oudere jaren niet kon worden vastgesteld.</i>
Eigen bijdragen via CAK	16,7	- NZa toezichtsrapport (leidend) - CAK Bestuurlijke verantwoording voorzien van een controleverklaring van de externe accountant	afkeurend	Onrechtmatigheid € 21,6 mln (>100% van geldstroom) niet synchroniseren van relatie-status met SVB (€ 21,3 mln) en overige bevindingen (€ 0,3 mln).
Eigen bijdragen via zorgkantoren	0,0	- NZa toezichtsrapport kosten van de langdurige zorg 2021 - Externe accountant Wlz-uitvoerders controle verklaringen - Wlz-uitvoerders financiële verslagen	Goedkeurend	
Interest via zorgkantoren	0,1	- NZa toezichtsrapport kosten van de langdurige zorg 2021 - Externe accountant Wlz-uitvoerders controle verklaringen - Wlz-uitvoerders financiële verslagen	Goedkeurend	
Invorderingsrente	27,7	Auditdienst Rijk: getrouwbeeld verklaring Belastingdienst: Jaarverantwoording met bedrijfsvoeringsmededeling	Goedkeurend	
Totaal	1.254,4			

3.1.2 Lasten

Geldstroom	Bedrag (in mln.)	Rechtmatigheidsconclusie op basis van	Conclusie ZIN	Kantekeningen bij conclusie
Zorgaanspraken via CAK	-13,5	- NZa toezichtsrapport - Bestuurlijke verantwoording CAK voorzien van controleverklaringen van de externe accountants	Goedkeurend	
Zorgaanspraken via zorgkantoren	1,5	- NZa toezichtsrapport - Wlz-uitvoerders financiële verslagen voorzien van controleverklaringen van de externe accountants	Afkeurend	Onrechtmatigheden € 24,0 mln (>100% van geldstroom) als gevolg van onrechtmatigheden bij afboekingen (€10,1 mln) en dotatie aan voorziening oninbaarheid (€ 13,9 mln).
Subsidies doventolk	0,4	Zorginstituut Nederland	Goedkeurend	
Subsidies zorgkantoren (PGB)	-146,2	- NZa toezichtsrapport - Externe accountant Wlz-uitvoerders op basis van financiële verantwoordingen van zorgkantoren met bijhorende controleverklaringen over de juistheid en naleving subsidievoorschriften.	Afkeurend	Onrechtmatigheden € 44,1 mln (30,2% van geldstroom) door administratieve afboekingen (€ 0,8 mln) en dotatie aan voorziening oninbaarheid (€ 43,3 mln).
Compensatie Wmo en korting Zzv inzake Wtcg	-7,6	- VWS goedkeuring - Bestuurlijke verantwoording CAK voorzien van controleverklaringen van de externe accountants	Oordeelonthouding	Volledig onzeker door de onzekerheden in de verantwoording van de eigen bijdragen bij het CAK waardoor niet is vast te stellen of de compensatie rechtmatig ten laste van het AFBZ is gekomen.
Wmg-beschikbaarheidsbijdragen	0,0	Nza verantwoording. Er is geen toezichtsregime vastgesteld.	Goedkeurend	
Beheerskosten zorgkantoren en Wlz-uitvoerders	0,0	- NZa toezichtsrapport - Wlz-uitvoerders financiële verslagen voorzien van controleverklaringen van de externe accountants	Afkeurend	Onrechtmatigheid € 0,6 mln (> 100% geldstroom) als gevolg van administratieve fouten (€ 0,1 mln) en gebrek aan aantoonbaarheid (€ 0,5 mln).
Interest Ministerie van Financiën	48,8	Zorginstituut Nederland	Goedkeurend	
Totaal	-116,6			

3.1.3 Beoordeling financiële rechtmatigheid Eindverslag AFBZ als geheel

Het oordeel over de financiële rechtmatigheid is afkeurend vanwege onrechtmatigheden in eigen bijdragen via het CAK, Zorgaanspraken via Wlz-uitvoerders, de subsidies via zorgkantoren (pgb) en de beheerskosten zorgkantoren van in totaal € 90,3 miljoen. Dit is 7,2% van de baten van het AFBZ en is meer dan 3% waarbij een afkeurend oordeel hoort.

Daarnaast geldt dat de financiële onzekerheden € 7,9 miljoen bedragen in de geldstroom *Compensatie Wmo en korting Zzv inzake Wtcg* en *Internationale verdragen via CAK*. Dit is 0,6% van de totale baten van het AFBZ en heeft geen invloed op het oordeel over het Eindverslag AFBZ.

De financiële onrechtmatigheden van in totaal € 90,3 miljoen betreffen de volgende geldstromen:

- a. *Eigen bijdragen via het CAK* voor € 21,6 miljoen door:
 - i. niet synchroniseren relatiestatus met SVB voor € 21,3 miljoen;
 - ii. overige bevindingen voor € 0,3 miljoen.

- b. *Zorgaanspraken via zorgkantoren* voor € 24,0 miljoen door:
 - i. onrechtmatige afboekingen € 10,1 miljoen;
 - ii. onrechtmatige dotatie voorziening oninbaarheid voor €13,9 miljoen.
- c. *Beheerskosten Zorgkantoren* voor € 0,6 miljoen door:
 - i. administratieve fouten voor € 0,1 miljoen;
 - ii. gebrek aan aantoonbaarheid voor € 0,5 miljoen.
- d. *Subsidies via Wlz-uitvoerders (pgb)* voor € 44,1 miljoen door:
 - i. onrechtmatige afboekingen € 0,8 miljoen;
 - ii. onrechtmatige dotatie voorziening oninbaarheid voor € 43,3 miljoen.

De financiële onzekerheden van in totaal € 7,9 miljoen betreffen de volgende geldstromen.

- a. *Compensatie Wtcg* voor € 7,6 miljoen, doordat de rechtmatigheid niet is vast te stellen op basis van de verantwoording en door de rechtmatigheidsproblematiek bij de eigen bijdragen via het CAK die met deze regeling samenhangt.
- b. *Internationale verdragen* via CAK voor € 0,3 miljoen vanwege het ontbreken van een gecertificeerde verantwoording.

3.1.3.1

Nadere context voor financiële rechtmatigheid Eindverslag AFBZ als geheel

Zonder aan bovenstaande conclusies afbreuk te doen, moet worden opgemerkt dat de baten en lasten van de afwikkeling van het AFBZ in de periode 2017-2022 relatief beperkt zijn. Hierdoor is de impact van bevindingen, die uiteindelijk betrekking hebben op gebeurtenissen toen de AWBZ nog van kracht was met totale lasten van € 27,9 miljard in 2014, direct heel groot. Dit blijkt het meest uit de bevindingen inzake de eigen bijdragen via het CAK. De casus van het niet synchroniseren van de relatiestatus met de SVB is in 2020 naar voren gekomen en heeft betrekking op hoe het CAK eigen bijdragen oplegde tot en met 2014. De bevinding heeft geen betrekking op hoe het CAK de eigen bijdrage afwikkelde in de periode 2017-2022.

3.2 Toelichting behorende tot de financiële rechtmatigheidsverantwoording

3.2.1 Algemeen financiële rechtmatigheid

In dit Eindverslag AFBZ verantwoordt het Zorginstituut de baten en lasten van het AFBZ voor de periode 2017-2022. Het Zorginstituut moet als fondsbeheerder vaststellen of elk van de geldstromen is voorzien van een rechtmatigheidsverklaring of rapportage, omdat het hierop de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties baseert. De financiële rechtmatigheidsverantwoording in dit hoofdstuk bestaat uit een overzicht in tabelvorm per geldstroom op basis waarvan de financiële rechtmatigheidsbeoordeling is bepaald. Het Zorginstituut geeft voor geldstromen met een beoordeling anders dan 'goedkeurend' een toelichting op de financiële rechtmatigheidsbevindingen en andere belangrijke constatering.

3.2.2 Begripsbepaling financiële rechtmatigheid

Het Zorginstituut maakt onderscheid tussen financiële rechtmatigheid en niet-financiële rechtmatigheid. Bij financiële rechtmatigheid gaat het om fouten en onzekerheden die financiële gevolgen hebben voor de weergave in het Eindverslag AFBZ. Bij niet-financiële rechtmatigheid gaat het om fouten en onzekerheden die geen financiële gevolgen hebben voor de weergave in het Eindverslag AFBZ. Omdat niet-financiële fouten geen impact hebben op de weergegeven baten, lasten of balansmutaties in het AFBZ, rapporteert het Zorginstituut deze niet in het Eindverslag AFBZ.

Het Zorginstituut definieert financiële rechtmatigheid voor het AFBZ als het tot stand komen van baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met het relevante normenkader van geldende wet- en regelgeving.

Van een financiële rechtmatigheidsfout in de verantwoording is sprake, als een post niet in overeenstemming is met één of meer aspecten van de wet- en regelgeving, met financieel gevolg.

Van onzekerheid in de verantwoording is sprake, als onvoldoende informatie beschikbaar is om een (gedeelte van een) post als financieel rechtmatig of financieel onrechtmatig aan te merken.

Normenkader

De inrichting van het zorgstelsel brengt met zich mee dat het Zorginstituut zich als fondsbeheerder moet baseren op de verantwoording van andere partijen die gegevens aanleveren. Deze partijen hebben een eigen normenkader voor de verantwoording over de geldstromen die via hen lopen. Dit normenkader kan naast het normenkader van de AWBZ andere wetgeving omvatten die niet direct betrekking heeft op de uitvoering van de AWBZ. Het Zorginstituut heeft geen inzicht in deze indirecte normenkaders en toetst daar ook niet op. In het stelsel van onderlinge verantwoordelijkheden en Rijksbrede afspraken over het *single-audit* principe moet het Zorginstituut ervan uitgaan dat de partij die gegevens aanlevert de juiste normenkaders hanteert bij zijn financiële rechtmatigheidsverantwoording, en dat zijn interne of externe controlerende accountant toetst op het gebruik van het juiste normenkader.

Het Zorginstituut toetst de verantwoordingen van de ketenpartners vervolgens op:

- De ketenpartner heeft een juiste definitie van financiële rechtmatigheid gehanteerd overeenkomstig die voor het Zorginstituut geldt.
- De ketenpartner heeft voor het AFBZ de juiste nauwkeurigheds- en betrouwbaarheidsstoleranties gehanteerd.
- De fouten en onzekerheden zijn gekwantificeerd en geëvalueerd volgens de geldende norm die is opgesteld voor de verantwoordingseisen aan de ketenpartner.
- Eventuele bevindingen op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik zijn opgenomen en toegelicht in de rapportage van de betreffende ketenpartner.
- De geldstromen van de ketenpartner (vanuit de verantwoordingen of vanuit de ramingen) sluiten aan op de geldstromen zoals verantwoord in het AFBZ.
- Er is een oordeel gegeven over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties door de externe accountant of toezichthouder van de ketenpartner.²

Conform het single-auditprincipe past het Zorginstituut vervolgens de volgende hiërarchie bij het overnemen van bevindingen uit de verantwoording van de externe partijen in het Eindverslag AFBZ. Daarbij houdt het rekening met de hieraan ten grondslag liggende taken en bevoegdheden van partijen, zoals opgenomen in de wet- en regelgeving:

² In toenemende mate wordt bij de rechtmatigheidsverantwoording van een ketenpartner een 'getrouw beeld'-verklaring afgegeven. Als hiervan sprake is, zal het Zorginstituut de rechtmatigheidsbevindingen uit de verantwoording van de ketenpartner moeten overnemen in zijn eigen verantwoording, omdat deze dan logischerwijs niet worden vermeld in de controleverklaring van de externe accountant van de ketenpartner.

1. bevindingen van de toezichthouder/ADR naar aanleiding van de verantwoording van de externe partijen;
2. bevindingen van de onafhankelijke accountant naar aanleiding van de verantwoording van de externe partijen;
3. in de verantwoording van de externe partijen vermelde bevindingen.

De Belastingdienst

VWS heeft met het verantwoordingsprotocol voor het AFBZ het rechtmatigheidsbegrip van de inning van premies AWBZ via de Belastingdienst vastgesteld. Het Zorginstituut moet de geldstromen in het AFBZ die aan de Belastingdienst zijn gerelateerd als rechtmatig beschouwen, als de ADR in zijn controleverklaring een goedkeurend oordeel geeft over de jaarverantwoording van de Belastingdienst en als de eventueel in de 'Mededeling bedrijfsvoering' gerapporteerde fouten en onzekerheden over het AFBZ binnen de daarvoor geldende normen blijven.

Verantwoording Burgerregelingen CAK

Het Zorginstituut neemt de conclusies over uit de gecontroleerde Bestuurlijke verantwoordingen burgerregelingen CAK en de rapporten van de NZa in de verantwoording van deze geldstromen in het Eindverslag AFBZ. Hierbij is het rapport van de NZa leidend.

Beoordeling financiële rechtmatigheid fondsbeheerder

De financiële rechtmatigheid van enkele geldstromen is niet afgedekt door verantwoordingen van ketenpartners. In dat geval moet het Zorginstituut als fondsbeheerder deze geldstromen zelfstandig op financiële rechtmatigheid beoordelen. Het betreft de volgende geldstromen onder de AWBZ:

- interest Ministerie van Financiën;
- bankkosten.

Als normenkader hanteert het Zorginstituut daarbij de geldende wet- en regelgeving. De voornaamste wetten en regelingen zijn:

- de *Wet langdurige zorg*;
- *Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten* op grond van het overgangsrecht volgens artikel 11.2.2 van de *Wlz*;
- de *Wet financiering sociale verzekeringen*.

Norm financiële rechtmatigheid

Het Zorginstituut hanteert onderstaande tolerantiegrenzen als norm voor de financiële rechtmatigheid van de bedragen van de geldstromen zoals verantwoord in de financiële overzichten. Het geeft op basis van deze tolerantiegrenzen een oordeel over de financiële rechtmatigheid per geldstroom en per fonds als geheel. De onafhankelijke accountant van het Zorginstituut stelt vervolgens vast of beide aspecten getrouw zijn weergegeven in het Eindverslag AFBZ.

Onderstaande tabel geeft de toegepaste controletoleranties weer in overeenstemming met het *Verantwoordings- en controleprotocol eindverslag AFBZ*.

	Goedkeurend	Met beperking	Oordeel onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (in % van de som van de baten)	kleiner dan of gelijk aan 1,0%	meer dan 1,0% en kleiner dan of gelijk aan 3,0%		meer dan 3,0%
Onzekerheden in de controle (in % van de som van de baten)	kleiner dan of gelijk aan 3,0%	meer dan 3,0 % en kleiner dan of gelijk aan 10,0%	meer dan 10,0%	

3.2.3 Algemene toelichting financiële rechtmatigheidstabellen

Verantwoordingen AWBZ-uitvoerders, zorgkantoren en CAK over 2017-2022

De AWBZ-uitvoerders, zorgkantoren en het CAK hadden tot medio 2021 de gelegenheid om hun financiële overzichten en financiële verantwoording 2020 in te dienen. De NZa heeft vervolgens vóór 1 december 2021 haar bevindingen gerapporteerd. De toezichtrol van de NZa op deze instellingen is vastgelegd in wet- en regelgeving (voornamelijk AWBZ en Wmg). Het Zorginstituut heeft de bevindingen van de NZa in 2021 en 2022 administratief verwerkt.

Presentatie financiële rechtmatigheid per ontvangen rapportage

Het Zorginstituut verantwoordt de financiële rechtmatigheid per ontvangen rapportage van derden en niet per geldstroom. De verantwoordingen van derden dekken vaak meerdere geldstromen.

Toelichting tabellen

Paragraaf 3.1.1 bevat in tabelvorm een overzicht van de financiële rechtmatigheidsverantwoording van het AFBZ. De tabel is als volgt ingedeeld:

a. Geldstroom

Deze kolom geeft de geldstromen weer overeenkomstig de geldstromen in de rekening van baten en lasten uit paragraaf 2.2.

b. Financiële omvang van geldstroom

Deze kolom geeft de omvang van de geldstromen weer in miljoenen euro's in overeenstemming met de bedragen in de rekening van baten en lasten uit paragraaf 2.2.

c. Grondslag rechtmatigheidsconclusie

Het Zorginstituut moet zich baseren op de verantwoording van ketenpartners, de bijbehorende controleverklaring van hun onafhankelijk accountant en de conclusies van hun toezichthouder of de financiële rechtmatigheid van de geldstroom wel of niet voldoende is geborgd of dat geen conclusie mogelijk is. In deze kolom vermeldt het Zorginstituut welke verantwoordingsdocumenten het heeft gebruikt om de rechtmatigheidsconclusie te bepalen. De volgorde in de opsomming van de documenten is geen weergave van enige hiërarchie tussen deze documenten.

Voor enkele geldstromen is de rechtmatigheidsverantwoording niet afgedekt door ketenpartners. In die gevallen beoordeelt het Zorginstituut zelf de rechtmatigheid van de geldstroom. Dit is in de tabel aangegeven met 'Zorginstituut Nederland'.

d. Conclusie Zorginstituut Nederland rechtmatigheid

Op basis de verantwoordingsdocumenten van ketenpartners of bij afwezigheid daarvan, geeft het Zorginstituut in deze kolom de rechtmatigheidsconclusie weer.

Het Zorginstituut geeft voor de geldstromen met een andere beoordeling dan 'goedkeurend' in een aparte paragraaf toelichting op de financiële rechtmatigheidsbevinding en andere belangrijke constatering.

e. Kanttekeningen bij conclusie

Eventuele kanttekeningen worden in de tabel vermeld en toegelicht. Hieronder vallen ook de onrechtmatigheden en onzekerheden waarvan de omvang uiteindelijk niet leidt tot een ander oordeel dan 'goedkeurend'. De percentages bij de kanttekeningen zijn de fouten en onzekerheden uitgedrukt als percentage van de geldstroom.

Financiële rechtmatigheid AFBZ

Na de tabel volgt een conclusie over de financiële rechtmatigheid van het totale AFBZ. Bij de onderbouwing van de beoordeling van het AFBZ als geheel, is de omvang van de fouten en onzekerheden als percentage van de totale lasten van het AFBZ vermeld. Ditzelfde geldt voor de percentages bij de toelichting op de financiële rechtmatigheid van een geldstroom.

Rapportagetolerantie

Niet alle fouten en onzekerheden zijn in omvang relevant voor vermelding in het verslag. Het Zorginstituut hanteert een rapportagetolerantie van 5% van de rechtmatigheidsnorm van 1%. Het kan daardoor voorkomen dat bevindingen, die meer dan 0,05% zijn van de geldstroom, minder dan 0,05% uitmaken van de totale lasten van het AFBZ. Deze fouten en onzekerheden maken deel uit van het totaal aan fouten en onzekerheden, maar worden in de onderbouwing weergegeven als <0,05% van de totale lasten van het AFBZ.

3.2.4 Toelichting financiële rechtmatigheid Financieel Eindverslag AFBZ

3.2.4.1 Beoordeling financiële rechtmatigheid Eigen bijdragen via CAK

De financiële rechtmatigheid van de onderstaande geldstromen wordt afgedekt door:

- het oordeel van de NZa als toezichthouder (leidend)
 - de bestuurlijke verantwoording van het CAK voorzien van een controleverklaring van de externe accountant.
-
- Baten eigen bijdragen via CAK € 16.7 miljoen

Achtergrond

Personen die aanspraak maken op zorg onder de AWBZ moeten een eigen bijdrage betalen. Deze eigen bijdrage is inkomensafhankelijk. Het CAK is belast met de uitvoering van deze regeling. Het legt de eigen bijdrage op en maakt daarbij gebruik van informatie van de zorgkantoren over de geleverde zorg en van onder andere de Belastingdienst over het inkomen. Niet alle vorderingen kunnen direct geïncasseerd worden. Hierdoor ontstaan vorderingen op cliënten die het CAK op een later moment probeert te incasseren. Eind 2016 was een groot deel van de vorderingen als oninbaar voorzien. De baat voor de periode 2017-2022 ontstaat doordat het CAK meer heeft geïncasseerd dan was voorzien.

Bevindingen financiële rechtmatigheid 2017-2022

Onrechtmatigheid verkeerd opgelegde eigen bijdragen door relatiestatus cliënten niet met registratie bij SVB te vergelijken (€ 21,3 miljoen)

De relatiestatus van partners is van invloed op de hoogte van de eigen bijdragen als iemand in een zorginstelling wordt opgenomen. Burgers hebben bij opname de mogelijkheid om hun relatiestatus te wijzigen bij de SVB, waardoor partners administratief niet langer als gehuwd samenwonend worden aangemerkt. Het CAK is verplicht om voor het opleggen van de hoogte van de eigen bijdrage de relatiestatus volgen zoals is geregistreerd bij de SVB. Burgers zijn onvoldoende geïnformeerd over de gevolgen voor de eigen bijdragen en over het zelf doorgeven van wijziging van de burgerlijke staat aan het CAK. Het CAK had geen bestandsuitwisseling met de SVB ingericht. Deze financiële onrechtmatigheid voor het AWBZ is bepaald op totaal € 21,3 miljoen bepaald.

Overige bevindingen (€ 0,3 miljoen)

Daarnaast heeft de NZa diverse onrechtmatigheden geconstateerd in de jaren 2018 tot en met 2020 die te maken hebben met onjuiste of niet tijdige opleggingen en administratieve fouten.

Onzekerheden

In de periode 2017-2022 zijn er voor € 35,8 miljoen aan onzekerheden gemeld naast in 2018 en 2020 niet gekwantificeerde onzekerheden. De voornaamste oorzaken betrof ten eerste het fouterstel bij het CAK in 2017 en 2018 om de administraties voor de eigen bijdragen onder de WMO, Wlz en AWBZ te splitsen. De tweede grote oorzaak van onzekerheid betrof de hierboven genoemde casus van het niet checken van de relatiestatus bij de SVB. Bij het uitzoeken en oplossen van deze bevindingen heeft de NZa de rechtmatigheid dan wel onrechtmatigheid vastgesteld en dit in de hun Bestuurlijke Verantwoording CAK verantwoordt. Daarmee hebben deze onzekerheden geen impact op de rechtmatigheidsbeoordeling over de periode 2017-2022.

Conclusie Eigen bijdragen via CAK

Het oordeel over de financiële rechtmatigheid van de geldstroom *Eigen bijdragen via CAK* van € 16,7 miljoen is afkeurend omdat de financiële onrechtmatigheden met € 21,6 miljoen meer bedragen dan 3%.

Zonder afbreuk te doen aan bovenstaande conclusies moet vermeld worden, dat de bevinding (het niet synchroniseren van de relatiestatus met de SVB) betrekking heeft op het handelen van het CAK van voor 2015 en niet op de wijze waarop het CAK de vorderingen in de periode 2017-2022 heeft afgewikkeld.

3.2.4.2 *Beoordeling financiële rechtmatigheid Zorgaanspraken via zorgkantoren*

De financiële rechtmatigheid van de onderstaande geldstromen wordt afgedekt door:

- het oordeel van de NZa als toezichthouder (leidend)
 - de oordelen van de externe accountants van de Wlz-uitvoerders.
-
- Lasten aanspraken via zorgkantoren € 1,5 miljoen

Achtergrond

Zorgkantoren kopen zorg voor hun cliënten in bij zorginstellingen. Hiervoor worden voorschotten verstrekt aan de zorginstellingen. De betalingen daarvoor lopen grotendeels via het CAK. In het jaar daarna worden de zorglasten afgerekend. De afrekening, zowel nabetalingen als terugvorderingen, lopen ook via het CAK. Als het CAK daartoe niet in staat is dan legt het CAK het invorderingsproces weer terug bij het zorgkantoor die het vervolgens zelf moet oppakken.

Bevindingen financiële rechtmatigheid 2017-2022

De onrechtmatigheden komen voort uit afboekingen en de dotering aan voorzieningen oninbaarheid.

Onrechtmatigheid afboekingen (€ 10,1 miljoen)

In verschillende situaties ontstaan onrechtmatigheden door afboekingen. Er zijn drie situaties hieronder toegelicht:

- a. Uitkomsten van materiële controle kunnen leiden tot onzekerheden en onrechtmatigheden die gecorrigeerd moeten worden. Dit betekent dat de zorgkantoren de onrechtmatig bestede bedragen moeten terugvorderen. In de praktijk was dit niet altijd mogelijk, bijvoorbeeld door het faillissement van een zorgaanbieder of als na extrapolatie van een geconstateerde fout een onzekerheid overbleef die niet gecorrigeerd kon worden.
- b. Vastgestelde fraude leidt vaak tot grote terugvorderingen. Een deel van deze bedragen kon niet (volledig) geïnd worden. Het geld was in deze gevallen al weggesluisd of de tegenpartij was onvindbaar. De afboeking van deze vorderingen leidde tot onrechtmatigheden bij de zorgkantoren. Deze onrechtmatigheden betreffen zowel zorg in natura als pgb's.
- c. Als een zorgaanbieder failliet gaat, kan sprake zijn van openstaande voorschotten. Deze voorschotten zijn bedoeld om zorg te leveren. Bij een faillissement kan het gebeuren dat de zorgaanbieder voorschotten niet (volledig) inzette voor het bekostigen van zorg. In deze gevallen namen de zorgkantoren een vordering op. Bij het afwickelen van het faillissement zijn vorderingen niet of onvolledig door de curator voldaan. De afboekingen die hieruit voortkomen zijn onrechtmatig.

Onrechtmatigheid dotatie voorziening oninbaarheid (€ 13,9 miljoen)

De Wlz-uitvoerders hebben niet alle hun vorderingen inzake aanspraken ultimo 2020 kunnen afwickelen en verwerken in hun eindverslag over het AFBZ zoals bedoeld in artikel 11.2.8 van de Wlz. De verdere afwikkeling van de vorderingen na 2020 moeten de Wlz-uitvoerders conform het overgangsrecht in de Wlz volgens artikel 11.2.12 nu ten gunste of ten laste van het Flz brengen. De resterende vorderingen hebben de Wlz-uitvoerders daarom moeten overdragen aan het Flz. De Wlz-uitvoerders en VWS vinden het onterecht als de waarde van de aan het Flz overgedragen vorderingen niet reëel zou zijn. Dat is echter alleen mogelijk door het vormen van een voorziening oninbaarheid voor de nog openstaande vorderingen bij overdracht, die samen met de vorderingen dan wordt overgedragen aan het Flz, zodat het saldo van beiden de reële waarde van de vorderingen vormt. De vorming van een dergelijke voorziening is dus weliswaar noodzakelijk, maar niet rechtmatig voor het AFBZ volgens artikel 90 van de Wfsv. Het Ministerie van VWS heeft de Wlz-uitvoerders en de NZa niettemin verzocht een dergelijke voorziening te vormen. De Wlz-uitvoerders hebben daarop een voorziening gevormd voor € 13,9 miljoen. De toezichthouder heeft conform de wet- en regelgeving de vorming van de voorziening als financieel onrechtmatig aangemerkt. Om die reden neemt het Zorginstituut de voornoemde € 13,9 miljoen mee als financieel onrechtmatig in de afwikkeling van het AFBZ.

Conclusie Zorgaanspraken via zorgkantoren

Het oordeel over de financiële rechtmatigheid van de geldstroom *Zorgaanspraken via zorgkantoren* van € 1,5 miljoen is afkeurend omdat uit het toezichtrapport van de NZa over 2017-2022 blijkt dat de financiële onrechtmatigheden van € 24,0 miljoen meer bedraagt dan 3%.

Zonder afbreuk te doen aan bovenstaande conclusies moet vermeld worden dat de onrechtmatigheid van enig afboeken van vorderingen in het aansprakenproces, ertoe leidt dat er al voor 2015 een inherente onrechtmatigheid bestond, die alleen niet zichtbaar werd omdat de afboeking niet administratief werd verwerkt. Daarnaast is het ten aanzien van de dotatie aan de voorziening oninbaarheid mogelijk dat in de toekomst vorderingen alsnog rechtmatig worden geïnd, waardoor de dotatie alsnog onnodig blijkt te zijn geweest en daarmee de onrechtmatigheid.

3.2.4.3 *Beoordeling financiële rechtmatigheid Beheerskosten zorgkantoren*

De financiële rechtmatigheid van de onderstaande geldstromen wordt afgedekt door:

- het oordeel van de NZa als toezichthouder (leidend)
 - de oordelen van de externe accountants van de Wlz-uitvoerders.
-
- Lasten beheerskosten zorgkantoren € 0,0 miljoen

Achtergrond

De zorgkantoren hebben ook na intrekking van de AWBZ per 1 januari 2015 kosten gemaakt voor de afwikkeling die zij ten laste mochten brengen van het AFBZ. De omvang daarvan is bepaald op € 38,0 miljoen en is al verantwoord in het FJF 2016. Hierdoor zijn er geen lasten voor het AFBZ in de periode 2017-2022.

Bevindingen financiële rechtmatigheid 2017-2022

Administratieve fouten in beheerskosten (€ 0,1 miljoen)

Zorgkantoren hebben fouten gemaakt in de AWBZ administratie en bij de toerekening van de AWBZ beheerskosten. De fouten corrigeerden zij in opvolgende jaren, maar een beperkt deel van deze fouten konden zij niet herstellen. Het ging in deze gevallen om administratieve fouten die niet herleidbaar waren naar een tegenpartij of waarvoor geen verhaalmogelijkheden waren.

Aantonbaarheid beheerskosten (€ 0,5 miljoen)

Enkele zorgkantoren konden achteraf niet aantonen dat bepaalde beheerskosten volledig rechtmatig waren. In deze gevallen was er sprake van ontbrekende onderbouwing van de bedragen, of was er onvoldoende bewijs dat de kosten daadwerkelijk waren gemaakt. De zorgkantoren zijn voor deze kosten niet in staat om dit bewijs achteraf aan te leveren.

Conclusie Beheerskosten Zorgkantoren

Het oordeel is afkeurend omdat de gevonden onrechtmatigheden uit de afwikkeling van het AFBZ € 0,6 miljoen bedragen terwijl er geen baten of lasten zijn. Dat is meer dan 3%.

Zonder afbreuk te doen aan bovenstaande conclusie geldt, dat de totale beheerskosten voor de afwikkeling in de periode 2015-2022 € 38,0 miljoen bedroegen. De onrechtmatigheden van € 0,6 miljoen zijn in dat geval met 1,6% hoger dan de grens van 1% voor een goedkeurende verklaring maar minder dan de grens van 3% voor een afkeurende verklaring.

3.2.4.4 *Beoordeling financiële rechtmatigheid Subsidies via zorgkantoren (via pgb)*

De financiële rechtmatigheid van de onderstaande geldstromen wordt afgedekt door:

- de externe accountant van de Wlz-uitvoerders
 - de beoordeling door het Zorginstituut van de financiële verantwoordingen van de zorgkantoren met bijhorende controleverklaringen over de juistheid en naleving van de subsidievoorschriften
 - de procedurele rechtmatigheidsbeoordeling door de Nza.
-
- Lasten subsidies via zorgkantoren (pgb) - € 146,2 miljoen

Achtergrond

Zorgkantoren voerden de administratie voor pgb-houders. Daaruit volgen eventuele vorderingen op pgb-houders en zorgaanbieders. De0ze had het Zorginstituut grotendeels voorzien als oninbaar, zodat ieder geïncasseerd bedrag een baat is ten opzichte van voorgaande verantwoordingen. Vorderingen die niet meer geïnd konden worden, mochten als er voldaan was aan de voorwaarden in het incassoprotocol, worden afgeboekt ten laste van de subsidie pgb. Dit geldt niet in alle situaties zoals bij het vermoeden van fraude.

Bevindingen financiële rechtmatigheid 2017-2022

De onrechtmatigheden komen voort uit afboekingen en dotering aan voorzieningen oninbaarheid.

Onrechtmatigheid afboekingen (€ 0,8 miljoen)

Meerdere zorgkantoren constateerden tijdens de afwikkeling van de AWBZ dat deze administratie fouten bevatte. Het ging hierbij om administratieve fouten, die niet herleidbaar waren naar een tegenpartij, of waarvoor geen verhaalmogelijkheden waren. De afboekingen die op deze grond zijn gedaan, vallen niet onder de voorwaarden daarvoor uit het incassoprotocol en leiden tot een onrechtmatigheid van € 0,8 miljoen.

Onrechtmatigheid dotatie voorziening oninbaarheid (€ 43,3 miljoen)

De Wlz-uitvoerders hebben niet al hun vorderingen inzake pgb subsidies ultimo 2020 kunnen afwikkelen en verwerken in hun eindverslag over het AFBZ zoals bedoeld in artikel 11.2.8 van de Wlz. De verdere afwikkeling van de vorderingen na 2020 moeten de Wlz-uitvoerders conform het overgangsrecht in de Wlz volgens artikel 11.2.12 nu ten gunste of ten laste van het Flz brengen. De resterende vorderingen hebben de Wlz-uitvoerders daarom moeten overdragen aan het Flz. De Wlz-uitvoerders en VWS vinden het onterecht als de waarde van de aan het Flz overgedragen vorderingen niet reëel zou zijn. Dat is echter alleen mogelijk door het vormen van een voorziening oninbaarheid voor de nog openstaande vorderingen bij overdracht, die samen met de vorderingen dan wordt overgedragen aan het Flz, zodat het saldo van beiden de reële waarde van de vorderingen vormt. De vorming van een dergelijke voorziening is dus weliswaar noodzakelijk, maar niet rechtmatig voor het AFBZ volgens artikel 90 van de Wfsv. Het Ministerie van VWS heeft de Wlz-uitvoerders en de NZa niettemin verzocht een dergelijke voorziening te vormen. De Wlz-uitvoerders hebben daarop een voorziening gevormd voor € 43,3 miljoen. De toezichthouder heeft conform de wet- en regelgeving de vorming van de voorziening als financieel onrechtmatig aangemerkt. Om die reden neemt het Zorginstituut de voornoemde € 43,3 miljoen mee als financieel onrechtmatig in de afwikkeling van het AFBZ.

Conclusie Subsidies via zorgkantoren (pgb)

Het oordeel over de financiële rechtmatigheid van de geldstroom *Subsidies via zorgkantoren* van € 146,2 miljoen verminderde lasten is afkeurend omdat uit het toezichtrapport van de NZa over 2015-2022 blijkt dat de financiële onrechtmatigheden van € 44,1 miljoen met 30,2% meer bedraagt dan 3%.

Zonder aan bovenstaande conclusie afbreuk te doen is het ten aanzien van de dotatie aan de voorziening oninbaarheid mogelijk dat in de toekomst vorderingen alsnog rechtmatig worden geïnd, waardoor de dotatie alsnog onnodig blijkt te zijn geweest en daarmee de onrechtmatigheid.

3.2.4.5 *Beoordeling financiële rechtmatigheid Compensatie Wtcg inzake Wmo en Zzv*

De financiële rechtmatigheid van de onderstaande geldstromen wordt afgedekt door:

- het oordeel van de NZa als toezichthouder (leidend);
 - de bestuurlijke verantwoording van het CAK voorzien van een controleverklaring van de externe accountant.
- Compensatie Wtcg inzake Wmo en Zzv -€ 7,6 miljoen

Achtergrond

De *Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten* (Wtcg) bestond uit een compensatie van de eigen bijdrage van chronisch zieken en gehandicapten onder de AWBZ en de Wmo. Het CAK verrekende deze compensatie met de maandelijkse factuur voor Zorg zonder verblijf (Zzv). Daarnaast bestond de regeling uit een compensatie van gemeentes, die anders geld tekort zouden komen. De hoogte van de compensatie was afhankelijk van het betaaldedrag van de chronisch zieken en gehandicapten en van het bedrag waarop de compensatie werd toegepast.

Bevindingen financiële rechtmatigheid 2017-2022

De rechtmatigheid van deze geldstroom is onlosmakelijk verbonden met die van de eigen bijdragen. Daarbij is niet vast te stellen of en in welke mate de bevindingen bij de eigen bijdrage zoals toegelicht in paragraaf 3.2.4.1, leiden tot onrechtmatigheden in de geldstroom *Compensatie Wtcg inzake Wmo en Zzv*.

Conclusie Compensatie Wtcg inzake Wmo en Zzv

Het oordeel over de financiële rechtmatigheid van de geldstroom *Compensatie Wtcg inzake Wmo en Zzv* is een oordeelonthouding omdat de gehele geldstroom onzeker is.

3.2.4.6 *Beoordeling financiële rechtmatigheid Internationale verdragen via CAK*

De financiële rechtmatigheid van de onderstaande geldstromen wordt afgedekt door:

- het oordeel van de toezichthouder: tot en met 2017 ADR; vanaf 2018 de NZa (leidend);
 - de bestuurlijke verantwoording burgerregelingen van het CAK voorzien van een controleverklaring van de externe accountant.
- Internationale verdragen via CAK - € 0,3 miljoen

Bevindingen financiële rechtmatigheid 2017-2022

De baten komen voort uit een afrekening met het orgaan van woonplaats. Bij deze afrekening was geen certificering. Daardoor is de rechtmatigheid niet vast te stellen.

Conclusie Internationale verdragen via CAK

Het oordeel over de financiële rechtmatigheid van de geldstroom *Internationale verdragen via het CAK* van - € 0,3 miljoen (negatief) is een oordeelsonthouding vanwege een onzekerheid van € 0,3 miljoen. Voor dit bedrag geen gecertificeerde verantwoording van het orgaan van woonplaats beschikbaar.

4 **Ondertekening**

Diemen

10 maart 2023

Sjaak Wijma,
Voorzitter Raad van Bestuur Zorginstituut Nederland

Peter Siebers
Lid Raad van Bestuur Zorginstituut Nederland

III. Overige gegevens

5

Controleverklaring bij het Financieel eindverslag Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur van Zorginstituut Nederland in de rol als fondsbeheerder

Verklaring over de in het Financieel Eindverslag AFBZ Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 opgenomen financieel verslag 2017-2022 en financiële rechtmatigheidsverantwoording over 2017-2022

Ons oordeel

Wij hebben de in het Financieel Eindverslag AFBZ Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 opgenomen financieel verslag 2017-2022 en financiële rechtmatigheidsverantwoording over 2017-2022 van het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten (hierna tezamen: 'de verantwoording') zoals beheerd door Zorginstituut Nederland te Diemen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende verantwoording het saldo, het saldoverloop, de baten en lasten over de periode 2017-2022 en de financiële rechtmatigheid over de periode 2017-2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten juist en volledig weer in overeenstemming met artikel 11.2.11 lid 2 van de Wet langdurige zorg en de nadere invulling hiervan door middel van het verantwoordings- en controleprotocol Financieel Eindverslag Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 paragraaf 1.2.2 en 1.2.3 behorende bij de brief d.d. 21 december 2022 met kenmerk 3480163-1041103-Z van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De verantwoording bestaat uit:

1. het saldo en saldoverloop AFBZ 2017-2022
2. de staat van baten en lasten over de periode 2017-2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.
4. de financiële rechtmatigheidsverantwoording over de periode 2017-2022; en
5. de toelichting behorende tot de financiële rechtmatigheidsverantwoording.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder artikel 11.2.11 lid 3 en 4 van de Wet langdurige zorg en de

nadere invulling hiervan door middel van het verantwoordings- en controleprotocol Financieel Eindverslag Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 paragraaf 1.2.2 en 1.2.3 behorende bij de brief d.d. 21 december 2022 met kenmerk 3480163-1041103-Z. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de verantwoording.

Wij zijn onafhankelijk van Zorginstituut Nederland en Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van toelichting omtrent onrechtmatigheden in de financiële rechtmatigheid

Wij vestigen de aandacht op paragraaf 3.1.3 'Beoordeling financiële rechtmatigheid Eindverslag AFBZ als geheel', waarin de geconstateerde onrechtmatigheden in de financiële rechtmatigheid ad EUR 90,3 miljoen (7,2% van de totale baten van het fonds over de periode 2017-2022) uiteen zijn gezet. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Afwijking van de Nederlandse controlestandaarden

De in het Financieel Eindverslag AFBZ Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 opgenomen verantwoording is in belangrijke mate gebaseerd op de financiële informatie die door ketenpartners wordt aangeleverd. Uitgaande van het verantwoordings- en controleprotocol Financieel Eindverslag Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 behorende bij de brief d.d. 21 december 2022 met kenmerk 3480163-1041103-Z van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport moeten wij uitgaan van de juistheid van de financiële informatie zoals die wordt verstrekt door de ketenpartners en voeren om die reden geen controlewerkzaamheden daarop uit. Dit is een afwijking van de vereisten van de Nederlandse controlestandaarden.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik

Wij vestigen de aandacht op de paragraaf 2.3 in de toelichting van het Financieel Eindverslag AFBZ Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 waarin de basis voor financiële verslaggeving is uiteengezet. De verantwoording is opgesteld voor het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport met als doel het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten in staat te stellen te voldoen aan artikel 11.2.11 van de Wet langdurige zorg en de nadere invulling hiervan door middel van het verantwoordings- en controleprotocol Financieel Eindverslag Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 behorende bij de brief d.d. 21 december 2022 met kenmerk 3480163-1041103-Z om het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten te kunnen afwikkelen. Hierdoor is de verantwoording mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het Financieel Eindverslag AFBZ Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 opgenomen andere informatie

Het Financieel Eindverslag AFBZ Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 omvat andere informatie, naast de verantwoording en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de verantwoording verdedigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de verantwoording of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het verantwoordings- en controleprotocol Financieel Eindverslag Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 behorende bij de brief d.d. 21 december 2022 met kenmerk 3480163-1041103-Z Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de verantwoording.

De raad van bestuur van Zorginstituut Nederland in de rol van fondsbeheerder (hierna: de raad van bestuur) is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de verantwoording

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur voor de verantwoording

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de verantwoording in overeenstemming met artikel 11.2.11 lid 2 van de Wet langdurige zorg en de nadere invulling hiervan door middel van het verantwoordings- en controleprotocol Financieel Eindverslag Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 behorende bij de brief d.d. 21 december 2022 met kenmerk 3480163-1041103-Z. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de verantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de verantwoording

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt

de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met het verantwoordings- en controleprotocol Financieel Eindverslag Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten 2017-2022 behorende bij de brief d.d. 21 december 2022 met kenmerk 3480163-1041103-Z, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de verantwoording afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de verantwoording staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de verantwoording en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de verantwoording in alle van materieel belang zijnde aspecten juist en volledig is opgesteld op basis van de onderliggende transacties en gebeurtenissen, inclusief de financiële rechtmatigheid daarvan.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 10 maart 2023

KPMG Accountants N.V.

W.A. Touw RA

Bijlage 1: Verklaring van de gebruikte afkortingen

ADR	Auditdienst Rijk
AOW	Algemene Ouderdomswet
AFBZ	Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BD	Belastingdienst
BIKK	Bijdrage in de kosten van kortingen
CAK	Centraal Administratiekantoor
CER	Compensatie eigen risico
CJIB	Centraal Justitieel Incasso Bureau
EMU	Economische en Monetaire Unie
FJF	Financieel Jaarverslag Fondsen
Flz	Fonds langdurige zorg
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
HLZ	Hervorming langdurige zorg
IB/PVV	Inkomstenbelasting/premies volksverzekeringen
LB/PVV	Loonheffing volksverzekeringen
M&O	Misbruik en oneigenlijk gebruik
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit
SVB	Sociale Verzekeringsbank
UWV	Uitvoeringinstituut werknemersverzekeringen
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wfsv	Wet financiering sociale verzekeringen
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmg	Wet Marktordening Gezondheidszorg
Zvf	Zorgverzekeringsfonds
Zvw	Zorgverzekeringwet